

Opracowała: Katarzyna Dębicka

Temat: „Nienormalni”? Co to znaczy?

Czas: 1 godzina lekcyjna (plus projekcja filmu)

Po zajęciach uczeń będzie umiał:

- dostrzegać potrzeby osób upośledzonych umysłowo;
- wskazać podobieństwo dążeń osób upośledzonych do własnych;
- wyjaśnić potrzebę akceptacji ludzi niepełnosprawnych;
- scharakteryzować własną postawę wobec osób niepełnosprawnych.

Metody pracy:

praca w grupach, dyskusja, burza mózgów

Środki dydaktyczne:

film Jacka Bławuta „Nienormalni”

Pojęcia kluczowe:

- akceptacja · niepełnosprawność

Przebieg lekcji:

1. Przedstaw uczniom temat i omów cele lekcji. Wyjaśnij, że obejrzą film „Nienormalni” – przygotuj krótkie wprowadzenie. Możesz wykorzystać materiały na stronie internetowej www.filmotekaszkolna.pl. (Nasze lekcje/2. Moralność kamery/Broszura)
2. Podziel uczniów na cztery grupy. Każda z nich ma uważnie przyjrzeć się wskazanym postaciom i przygotować ich charakterystykę. Uczniowie opisują, kim są bohaterowie, ich wiek, zachowania, prezentowane postawy (grupa I – nauczyciel muzyki, Tomek; grupa II – Grażynka, Darek; grupa III – Mariusz, Piotruś, Elegant; grupa IV – Ewa, Gucio).

3. Po projekcji filmu poproś uczniów, aby podzielili się pierwszymi wrażeniami. Zwróć szczególną uwagę na uczucia, jakie w nich wywołał film. Zanotuj je na dużym arkuszu papieru.

4. Następnie poleć przedstawicielom grup, aby zaprezentowali swoje postaci. Jeśli uczniowie pominęli ważne cechy, postawy lub zachowania, to pomóż im, przywołując określoną scenę z filmu. Zapisz najważniejsze spostrzeżenia.

5. Poproś uczniów o nazwanie dążeń, marzeń, pragnień i innych motywów kierujących poszczególnymi bohaterami. Podczas burzy mózgów zbierz wszystkie propozycje podopiecznych. Zanotuj je. W razie potrzeby uzupełnij listę, zadaj pytania pomocnicze. W tym ćwiczeniu mogą pojawić się następujące określenia: potrzeba miłości i akceptacji, potrzeba sukcesów, tęsknota, chęć działania, radość z bycia z innymi, poczucie odpowiedzialności za innych, wrażliwość itp.

6. Poproś uczniów, aby samodzielnie na małych karteczkach samoprzylepnych zapisali pięć najważniejszych rzeczy w ich życiu (marzenia, dążenia, pragnienia). Praca jest anonimowa. Uczniowie przyklejają karteczki na tablicy. Jeden z nich odczytuje je głośno. Zadaj uczniom pytanie:

· *Czy nasze marzenia i dążenia różnią się od tych, które mają osoby upośledzone ukazane w filmie Bławuta? Jeżeli tak, to czym?*

7. Odtwórz raz jeszcze wybrane fragmenty filmu: „Wyjście Eleganta na zabawę” i „Olimpiadę”. Po projekcji zainicjuj dyskusję na temat:

· *Jaki jest świat tytułowych „nienormalnych” (olimpiada), a jaki „normalnych” (dyskoteka)?*

W podsumowaniu dyskusji warto zwrócić uwagę uczniów na to, że w świecie ludzi upośledzonych współczucie jest ważniejsze niż sukces osobisty, a zabawa ma większe znaczenie niż zwycięstwo. Uczestnicy zawodów przeżywają emocje sportowe, cieszą się z wielkich i małych sukcesów, nie skupiają się na dążeniu do wygranej, ale pomagają sobie, cieszy ich sam udział w turnieju. W scenie „Wyjście Eleganta na zabawę” widać, jak ludzie

Filmoteka Szkolna

nie tolerują inności, jaką agresję ona w nich budzi. Zastanówcie się, z czego może wynikać taka postawa, który z tych światów jest bardziej normalny. Ważne jest to, że w filmie Bławuta osoby niepełnosprawne intelektualnie stają się pełnoprawnymi członkami społeczeństwa, mimo iż w wielu przypadkach niedostateczna wiedza i wynikający z niej lęk osób zdrowych powodują, że upośledzeni są skazani na odosobnienie. Reżyser zachęca do wniknięcia w ten świat. Dopiero jego pełne poznanie staje się bowiem gwarancją zrozumienia.

Powróć do zapisanych na początku lekcji wrażeń uczniowskich. Zapytaj podopiecznych, czy te uczucia nadal im towarzyszą, czy ich pierwsze refleksje uległy zmianie. Początkowe sceny filmu budzą najpierw współczucie, poczucie inności, jednak w miarę rozwoju akcji zaczynamy patrzeć na bohaterów, jak na kogoś, kto tak jak my marzy, denerwuje się, obraża itp. Upośledzenie schodzi na dalszy plan, a w nas pojawia się zazdrość, że nie potrafimy tak intensywnie przeżywać, być tak otwarci i szczerzy.

8. Podsumowując lekcję, zapytaj uczniów:

· *Na czym polega tytułowa „nienormalność” bohaterów filmu Jacka Bławuta?*

W omówieniu możesz wykorzystać informacje dostępne na stronie internetowej www.filmotekaszkolna.pl (Nasze lekcje/2. Moralność kamery/Broszura)

9. Poproś każdego z uczniów, aby dokończył zdanie: *Dzisiejsze zajęcia uświadomiły mi, że....*